

Štvrtok 19. februára 2009

9. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, vysokému predstaviteľovi pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, vládam a parlamentom členských štátov, vyslancovi kvarteta pre Blízky východ, predsedovi Palestínskej samosprávy, Palestínskej zákonodarnej rade, izraelskej vláde a Knesetu.

Osobitné postavenie problematiky detí v rámci vonkajšej činnosti EÚ

P6_TA(2009)0060

Uznesenie Európskeho parlamentu z 19. februára 2009 o osobitnom postavení problematiky detí v rámci vonkajšej činnosti Európskej únie (2008/2203(INI))

(2010/C 76 E/02)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 5. februára 2008 s názvom Osobitné postavenie problematiky detí v rámci vonkajšej činnosti EÚ (KOM(2008)0055),
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 5. februára 2008 s názvom Deti v núdzových a krízových situáciách (SEK(2008)0135),
- so zreteľom na pracovný dokument útvarov Komisie z 5. februára 2008 s názvom Akčný plán Európskej únie o právach detí v rámci vonkajšej činnosti (SEK(2008)0136),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 9. apríla 2008 s názvom EÚ ako globálny partner pre rozvoj – Urýchliť pokrok na ceste k rozvojovým cieľom tisícročia (KOM(2008)0177),
- so zreteľom na závery Rady z 26. mája 2008 o presadzovaní a ochrane práv dieťaťa vo vonkajšej činnosti Európskej únie – rozvojový a humanitárny rozmer,
- so zreteľom na závery Európskej rady z 19. a 20. júna 2008,
- so zreteľom na usmernenia EÚ pre presadzovanie a ochranu práv dieťaťa, ktoré Rada prijala v decembri 2007,
- so zreteľom na usmernenia EÚ o deťoch a ozbrojených konfliktoch, ktoré Rada prijala v decembri 2003 a aktualizovala v júni 2008,
- so zreteľom na kontrolný zoznam pre zohľadnenie ochrany detí postihnutých ozbrojeným konfliktom vo všetkých operáciách v rámci Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky (EBOP), ktoré Rada prijala v máji 2006,
- so zreteľom na Dohovor OSN o právach dieťaťa (CRC), ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 20. novembra 1989, a opčné protokoly k nemu,
- so zreteľom na akčný program EÚ týkajúci sa rozvojových cieľov milénia, ktorý Rada prijala 18. júna 2008,
- so zreteľom na rezolúciu OSN 1612 (2005) o deťoch a ozbrojených konfliktoch, ktorú prijala Bezpečnostná rada OSN na svojom 5235. zasadnutí 26. júla 2005,

Štvrtok 19. februára 2009

- so zreteľom na dohovor Medzinárodnej organizácie práce č. 138 o minimálnom veku na prijatie do zamestnania, prijatý v Ženeve 26. júna 1973, a dohovor č. 182 o zákaze detskej práce a o okamžitých opatreniach na odstránenie jej najhorších foriem, prijatý v Ženeve 17. júna 1999,
- so zreteľom na Deklaráciu milénia OSN, ktorú jej Valné zhromaždenie prijalo 8. septembra 2000,
- so zreteľom na výsledný dokument s názvom Svet vhodný pre deti prijatý na mimoriadnom zasadnutí OSN venovanom právam dieťaťa v jej hlavnom sídle v máji 2002,
- so zreteľom na štúdiu generálneho tajomníka OSN o násilí páchanom na deťoch predloženú na Valnom zhromaždení OSN 11. októbra 2006,
- so zreteľom na správu s názvom Deti a rozvojové ciele milénia, ktorú pre OSN vypracoval jej detský fond (UNICEF) v decembri 2007,
- so zreteľom na správu o situácii detí vo svete v roku 2008, ktorú UNICEF zverejnil v decembri 2007,
- so zreteľom na správu o rozvojových cieľoch milénia za rok 2008, ktorú v auguste 2008 zverejnil odbor hospodárskych a sociálnych vecí OSN,
- so zreteľom na Parížske záväzky k ochrane detí pred nezákonným náborom alebo využívaním zo strany ozbrojených síl alebo ozbrojených skupín a na Parížske zásady a usmernenia o deťoch spojených s ozbrojenými jednotkami alebo ozbrojenými skupinami, ktoré prijali ministri a zástupcovia krajín na stretnutí v Paríži 5. a 6. februára 2007,
- so zreteľom na Africkú chartu o právach a starostlivosti o dieťa, ktorú v roku 1990 prijala Organizácia africkej jednoty a ktorá vstúpila do platnosti 29. novembra 1999,
- so zreteľom na Dohodu z Cotonou ⁽¹⁾ v znení zmien a doplnení ⁽²⁾, a najmä jej článok 9 s názvom „Nevyhnutné súčasti týkajúce sa ľudských práv, demokratických zásad a právneho štátu a základná súčasť týkajúca sa dobrej správy a riadenia“ a článok 26 o otázkach týkajúcich sa mládeže,
- so zreteľom na uznesenie Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ o právach detí a najmä detských vojakoch ⁽³⁾ prijaté v Addis Abebe 19. februára 2004,
- so zreteľom na uznesenie Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ o sociálnych dôsledkoch detskej práce a stratégiách boja proti detskej práci prijaté v Port Moresby 28. novembra 2008,
- so zreteľom na Lisabonskú zmluvu, ktorou sa mení a dopĺňa Zmluva o Európskej únii a Zmluva o založení Európskeho spoločenstva, podpísaná v Lisabone 13. decembra 2007, a na konsolidované znenie Zmluvy o Európskej únii a Zmluvy o fungovaní Európskej únie, najmä na článok 3 Zmluvy o Európskej únii, podľa ktorého EÚ „bojuje proti sociálnemu vylúčeniu a diskriminácii a podporuje sociálnu spravodlivosť a ochranu, rovnosť medzi ženami a mužmi, solidaritu medzi generáciami a ochranu práv dieťaťa“ a vo vzťahoch s okolitým svetom „prispieva k mieru, bezpečnosti, trvalo udržateľnému rozvoju Zeme, k solidarite a vzájomnému rešpektovaniu sa národov, k voľnému a spravodlivému obchodu, k odstráneniu chudoby a k ochrane ľudských práv, najmä práv dieťaťa“,

⁽¹⁾ Dohoda o partnerstve medzi členmi skupiny afrických, karibských a tichomorských štátov na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, podpísaná v Cotonou 23. júna 2000 (Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 3).

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 27.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 26, 29.1.2004, s. 17.

Štvrtok 19. februára 2009

- so zreteľom na Spoločné vyhlásenie Rady a zástupcov vlád členských štátov na zasadnutí Rady, Európskeho parlamentu a Komisie o politike rozvoja Európskej únie: „Európsky konsenzus“⁽¹⁾, a najmä na požiadavku, aby sa práva detí stali súčasťou plnenia rozvojovej politiky Spoločenstva,
  - so zreteľom na Spoločné vyhlásenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, Európskeho parlamentu a Komisie: „Európsky konsenzus o humanitárnej pomoci“⁽²⁾; a najmä na požiadavku venovať osobitnú pozornosť deťom a riešeniu ich osobitných potrieb,
  - so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä na jej článok 24 o právach dieťaťa,
  - so zreteľom na akčný program stanovený rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 293/2000/ES z 24. januára 2000, ktorým sa prijíma Akčný program Spoločenstva (program Daphné) (2000 – 2003) o preventívnych opatreniach na boj proti násiliu páchanom na deťoch, mladých ľuďoch a ženách⁽³⁾,
  - so zreteľom na politické vyhlásenie prijaté v Berlíne 4. júna 2007 v rámci Európskeho fóra o právach dieťaťa, v ktorom sa opakovane uvádza želanie EÚ systematicky zohľadňovať práva dieťaťa v jej vnútorných, ako aj vonkajších politikách,
  - so zreteľom na Rámec ochrany, starostlivosti a podpory sirôt a ohrozených detí žijúcich na svete s HIV a AIDS, ktorý v júli 2004 zverejnilo celosvetové partnerské fórum,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 3. júla 2003 o obchodovaní s deťmi a detských vojakoch⁽⁴⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 5. júla 2005 o zneužívaní detí v rozvojových krajinách, a najmä o detskej práci⁽⁵⁾,
  - so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2008 o stratégii EÚ v oblasti práv dieťaťa⁽⁶⁾,
  - so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj a stanoviská Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre kultúru a vzdelávanie a Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť (A6-0039/2009),
- A. keďže dodržiavanie práv detí je kľúčom k ich individuálnym životným príležitostiam, ako aj k dosiahnutiu pokroku v oblasti odstraňovania chudoby,
- B. keďže rodové rozdelenie úloh, ktoré spoločnosť určuje deťom, má rozhodujúci vplyv na ich budúcnosť: ich prístup k strave a vzdelávaniu, ich účasť z hľadiska pracovnej sily, ich pozíciu vo vzťahoch a ich fyzické a psychické zdravie,
- C. keďže ciele stanovené v Dohovore o právach dieťaťa sa z veľkej časti neplnia,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 46, 24.2.2006, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 25, 30.1.2008, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 34, 9.2.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 74 E, 24.3.2004, s. 854.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ C 157 E, 6.7.2006, s. 84.

⁽⁶⁾ Prijaté texty, P6_TA(2008)0012.

Štvrtok 19. februára 2009

- D. keďže z 2,2 miliardy detí vo svete žije 1,9 miliardy (86 %) v rozvojových krajinách a viac ako 98 % detí žijúcich v extrémnej chudobe pochádza z rozvojových krajín,
- E. keďže každý deň zomrie vo svete viac ako 26 000 detí mladších ako päť rokov, väčšinou z dôvodov, ktorým sa dá predísť, a pri súčasnom vývoji sa rozvojový cieľ milénia zameraný na zníženie detskej úmrtnosti o dve tretiny nedosiahne skôr ako v roku 2045,
- F. so zreteľom na bod 9 akčného programu prijatého na 4. svetovej konferencii žien konanej od 4. do 15. septembra 1995 v Pekingu, ktorý je zároveň základnou zásadou formulovanou na všetkých medzinárodných konferenciách o právach dieťaťa, ktoré sa uskutočnili v uplynulom desaťročí,
- G. keďže v prípade, že Lisabonskú zmluvu ratifikujú všetky členské štáty, sa ochrana práv dieťaťa stane osobitným cieľom vonkajšej politiky EÚ,
- H. keďže Rada poverila Komisiu, aby zanalyzovala dosah pozitívnych podnetov na predaj výrobkov, ktoré sa vyrobili bez použitia detskej práce, a preskúmala správu o možnosti dodatočných opatrení pre výrobky, pri výrobe ktorých sa využívajú najťažšie formy detskej práce, a podala o nej informácie,
- I. keďže právo detí na vzdelanie je nespochybniteľné a vzdelávanie a odborná príprava zohrávajú dôležitú úlohu v stratégii zameranej na postupné odstránenie detskej práce,
- J. keďže komerčné využívanie detí je hrubým porušením ich ľudskej dôstojnosti a je proti zásadám sociálnej spravodlivosti,
- K. keďže zákazníci kupujúci tovar z rozvojového sveta sú v kľúčovej pozícii na to, aby rozpoznali a odmietli kúpu tovaru, ktorý bol úplne alebo čiastočne vyrobený využitím detskej práce, a môžu tak vyvinúť priamy a účinný ekonomický tlak,
1. víta uvedené oznámenie Komisie s názvom „Osobitné postavenie problematiky detí v rámci vonkajšej činnosti EÚ“ a doplnujúce pracovné dokumenty útvarov Komisie, ako aj sprievodné závery Rady, ako dôležitý krok smerom k stratégii EÚ pre práva dieťaťa;
  2. uznáva, že inštitúcie EÚ venujú právam detí zvýšenú pozornosť, ale zdôrazňuje, že pretavenie politických záväzkov do praktickej podoby si ešte vyžaduje veľké úsilie, a zdôrazňuje, že žiaden z plánov sa nezrealizuje, ak nebudú k dispozícii dostatočné finančné prostriedky;
  3. zdôrazňuje význam plnenia rozvojových cieľov milénia na zabezpečenie práv detí a dôrazne vyzýva členské štáty, aby splnili svoje prísluby poskytnúť primerané a predvídateľné finančné prostriedky na základe časovo rozplánovanej rozpočtovej pomoci s cieľom splniť referenčné kritériá pre rok 2010;
  4. vyzýva EÚ, aby sa rázne usilovala o odstránenie všetkých foriem diskriminácie dievčat (od počatia) a aby vyčlenila dostatočné zdroje na prekonávanie nerovností, ktoré z nej vyplývajú;
  5. víta štyri riadiace zásady akčného plánu Komisie pre práva dieťaťa v rámci vonkajšej činnosti, ktoré zahŕňajú holistický a koherentný prístup v prospech detí;
  6. uznáva, že prístup v prospech detí vychádza z noriem a zásad vymedzených v Dohovore o právach dieťaťa a zameriava sa na ich uskutočnenie;
  7. žiada, aby Európske spoločenstvo pristúpilo k Európskemu dohovoru o ľudských právach a k ostatným dohovorom týkajúcim sa uplatňovania práv detí, adopcie, sexuálneho zneužívania, detskej práce, ochrany detí v ozbrojených konfliktoch a zneužívania detí;

Štvrtok 19. februára 2009

8. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby presadzovali vykonávanie Dohovoru o právach dieťaťa a protokolov k nemu a aby posilnili podporu reforiem právnych systémov tretích krajín, ktoré sú určené na ochranu detí;
9. zdôrazňuje, že všetky opatrenia v prospech práv detí by mali rešpektovať prvoradú úlohu rodičov a najbližších príbuzných dieťaťa, ako aj hlavných opatrovníkov a poručníkov, pričom by sa mala venovať osobitná pozornosť zlepšeniu postavenia matiek;
10. pripomína však, že ak sa dieťa vo svojej rodine nachádza v ťažkej situácii, môže byť v jeho záujme dočasne ho odlúčiť od rodiny, ak ide o ochranné opatrenie, najmä v prípade psychosociálnych alebo psychiatrických problémov rodičov, násilia v rodine, zlého zaobchádzania a sexuálneho zneužívania;
11. zdôrazňuje akútnu potrebu venovať osobitnú pozornosť najzraniteľnejším a sociálne vylúčeným dievčatám a chlapcom, a to aj deťom s postihnutím, deťom migrantov, deťom z menšinových rodín, odlúčeným deťom alebo deťom bez sprievodu a deťom bez rodičovskej starostlivosti;
12. zdôrazňuje, že v záujme realizácie prístupu orientovaného na práva dieťaťa musí EÚ vykonať dôkladnú analýzu práv detí, v ideálnom prípade pri prijímaní alebo preskúmaní národných, regionálnych a tematických strategických dokumentov, na základe ktorých možno vybrať činnosti a programy zacielené na otázky týkajúce sa detí; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby čo najskôr alebo počas hodnotenia rozvojových programov po polovici ich obdobia poskytla Európskemu parlamentu prehľad opatrení týkajúcich sa detí a pridelených finančných príspevkov;
13. zdôrazňuje, že práva detí sa musia systematicky zaraďovať do politického dialógu EÚ a do diskusií o politike s partnerskými krajinami;
14. vyzýva Komisiu, aby vypracovala správu, v ktorej preskúma, či súčasné medzinárodné dohody medzi EÚ a tretími krajinami už obsahujú právne záväznú doložku o ochrane práv detí, a ak nie, či by sa takáto doložka mohla do týchto dohôd doplniť;
15. domnieva sa, že v partnerských krajinách a na úrovni EÚ musí účasť detí nadobudnúť inštitucionálny charakter a že musí byť lepšie financovaná;
16. podporuje budovanie existujúcich sietí pre mládež a deti ako udržateľných platforiem na zaangažovanie detí a konzultácie s nimi a vyzýva Komisiu, aby tieto siete systematicky povzbudzovala k zapájaniu sa do diskusií o národných strategických dokumentoch a aby podporovala ich účasť na vypracúvaní národných nástrojov plánovania;
17. vyzýva Komisiu, aby partnerským krajinám pomáhala osvojiť si spôsob tvorby rozpočtu zohľadňujúci potreby detí, najmä keď im EÚ poskytuje rozpočtovú podporu, a vyvinúť integrované a komplexné národné akčné plány pre deti s jasnými referenčnými hodnotami, merateľnými cieľmi, časovými plánmi a hodnotiacimi a spravodajskými mechanizmami v oblasti práv detí;
18. trvá na tom, že podpora EÚ zo všeobecného rozpočtu by mala zahŕňať prostriedky na budovanie kapacít pre príslušné ministerstvá (ministerstvá sociálnych vecí, zdravotníctva, školstva a spravodlivosti), aby mali vhodné politiky a nástroje na tvorbu rozpočtu a poskytovanie služieb pre deti;
19. zdôrazňuje, že EÚ by mala vo svojej vonkajšej činnosti výrazne nabádať vlády tretích krajín, aby dodržiavali medzinárodné normy práv dieťaťa, najmä pokiaľ ide o zabezpečovanie základnej sociálnej starostlivosti o deti, napríklad bezplatným poskytovaním stravy v školách a predškolských zariadeniach, a prístup k zdravotnej starostlivosti; zároveň zdôrazňuje, že zabezpečenie rovnocenného prístupu k vzdelaniu detí počas ozbrojených konfliktov a po ich skončení je dôležitou investíciou do predchádzania konfliktom;
20. všíma si, že napriek nedávnomu pozitívnemu vývoju na úrovni EÚ sú jej inštitúcie a personálne zdroje vyhradené pre práva detí, stále nedostatočné;

Štvrtok 19. februára 2009

21. odporúča vymenovanie osobitného zástupcu EÚ, aby sa zabezpečilo zviditeľnenie práv detí a vedúce postavenie EÚ v tejto oblasti;
22. domnieva sa, že za otázky detí by mala byť v každej delegácii Komisie zodpovedná jedna osoba, a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že všetci zamestnanci vo vedení a v rámci misií/delegácií budú osobitne vyškolení a dostanú pokyny o spôsobe integrácie práv detí do vonkajších činností a o riadení bezpečnej a efektívnej účasti detí;
23. požaduje, aby vo viacročnom rámci Agentúry EÚ pre základné práva zastávala ochrana práv dieťaťa podľa Dohovoru OSN o právach dieťaťa ústredné miesto; domnieva sa, že táto agentúra by mala vytvoriť sieť s medzinárodnými organizáciami, ombudsmanmi pre práva detí a mimovládnyimi organizáciami, aby mohla využívať ich poznatky a skúsenosti;
24. víta záväzok Komisie venovať sa porušovaniu práv detí, napríklad detskej práci, obchodovaniu s deťmi, detským vojakom, deťom ovplyvneným ozbrojenými konfliktami a všetkým formám násilia páchaného na deťoch vrátane sexuálneho zneužívania a škodlivých tradícií; trvá však na tom, aby sa hlavná pozornosť venovala ich základným príčinám a predchádzaniu porušovania práv detí;
25. žiada Komisiu, aby zahrnula boj proti beztriestnosti do svojej vonkajšej činnosti a vzťahov s tretími krajinami ako dôležité opatrenie na predchádzanie porušovaniu práv detí;
26. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby za prioritu považovali rozvoj národných stratégií a systémov na ochranu detí v partnerských krajinách, ktoré môžu deťom a rodinám poskytnúť podporné služby ešte predtým, ako bude deťom ublížené;
27. žiada Komisiu a členské štáty, aby podporovali inštitucionálne štruktúry v partnerských krajinách na ochranu a podporu práv detí vrátane nezávislých verejných ochrancov ľudských práv;
28. domnieva sa, že treba taktiež vynaložiť úsilie o zvýšenie porozumenia a dodržiavania práv detí medzi rodičmi a opatrovatelmi, ako aj ďalšími osobami pracujúcimi s deťmi, ako sú učitelia a pracovníci v zdravotníctve;
29. vyzýva Radu a Komisiu, aby úradnú registráciu narodených detí zaradili do politiky rozvojovej spolupráce ako základné právo a dôležitý prostriedok na ochranu práv dieťaťa;
30. uznáva, že starostlivosť o deti v ranom veku a ich vzdelávanie patria medzi práva dieťaťa, a to vrátane imunizácie, rodičovskej starostlivosti a prístupu k materským školám a jasliam, a uznáva, že rané detstvo je významným vývinovým obdobím, pričom podvýživa a nedostatočná starostlivosť môžu viesť k telesným aj intelektuálnym poruchám;
31. zdôrazňuje, že dosiahnutie 2. rozvojového cieľa milénia v oblasti všeobecného základného vzdelávania a 3. rozvojového cieľa milénia týkajúceho sa rodovej rovnosti má ústredný význam pre predchádzanie porušovaniu práv detí;
32. zdôrazňuje, že opatrenia zamerané osobitne na dievčatá sú potrebné, aby sa im poskytli rovnaké príležitosti ako chlapcom, pokiaľ ide o školskú dochádzku, dostatočnú stravu, možnosť vyjadriť svoje názory a prístup k zdravotnej starostlivosti;
33. naliehavo vyzýva EÚ, aby v rámci programov pomoci a dialógu s partnerskými krajinami o uskutočňovanej politike venovala prioritnú pozornosť právu na vzdelanie, najmä čo sa týka dievčat; zdôrazňuje potrebu bojovať proti pretrvávajúcej diskriminácii v chudobných rodinách, ktoré si nemôžu dovoliť hradíť školné pre všetky svoje deti a rozhodnú sa poslať do škôl chlapcov na úkor dievčat;

Štvrtok 19. februára 2009

34. zdôrazňuje, že vzdelávacie zariadenia a programy musia byť prispôsobené dievčatám a ponúkať napríklad alternatívne formy vzdelávania mimo formálnych inštitúcií alebo pohyblivé školské rozvrhy pre dievčatá, ktoré sa starajú o súrodencov;
35. zdôrazňuje, že investície do vzdelania dievčat sú investíciami, ktoré budú mať najväčší vplyv, pokiaľ ide o odstránenie chudoby, zníženie populačného rastu, nižšiu úmrtnosť novorodencov a detí, obmedzenie podvýživy, zvyšovanie školskej dochádzky a zlepšenie zdravotného stavu;
36. zdôrazňuje, že kvalitné vzdelávanie by malo byť prioritou najmä v konfliktných a citlivých situáciách, a víta plán Komisie venovať sa vzdelávaniu v rámci svojich operácií humanitárnej pomoci; upozorňuje na potrebu operačných usmernení zaväzujúcich EÚ k zahrnutiu vzdelávania do každého štádia jej humanitárnej pomoci v súlade s minimálnymi normami načrtnutými v interaktívnej sieti pre vzdelávanie v naliehavých situáciách a vyzýva na dostatočné financovanie a personálne obsadenie na úrovni EÚ na realizáciu nových politických záväzkov;
37. trvá na tom, že žiadne dieťa nesmie byť zbavené základného práva na vzdelanie z dôvodu nedostatkových ekonomických zdrojov, a opäť zdôrazňuje svoju výzvu všetkým vládam rozvojových krajín, aby vypracovali jasný časový plán na urýchlené zrušenie priamych a nepriamych školských poplatkov za základné vzdelanie a pritom zároveň zachovali vysokú úroveň vzdelávania;
38. zdôrazňuje, že vo vzťahoch EÚ s tretími krajinami majú maximálny význam projekty na rozvíjanie sociálnych zručností detí, tolerance, solidarity a zodpovednosti za životné prostredie, najmä v súvislosti s bojom proti zmenám klímy;
39. pripomína, že politický záväzok k prijímaniu koherentných politických riešení, pokiaľ ide o chudobu, kvalitné vzdelávanie a ľudské práva, je kľúčom k znižovaniu podnetov na detskú prácu;
40. vyzýva Európske spoločenstvo a členské štáty, aby viac podporovali spravodlivý obchod a iniciatívy za označovanie výrobkov, ktoré povzbudia hospodárske subjekty, aby nevyužívali detskú prácu; odporúča lepšiu kontrolu dodržiavania dobrovoľných kódexov správania týkajúcich sa základných práv zamestnancov a ich sprístupnenie európskym spotrebiteľom; domnieva sa, že zmluvy v rámci verejného obstarávania by sa mali uzatvárať pod podmienkou dodržiavania medzinárodných noriem o detskej práci;
41. víta iniciatívu Rady, ktorej cieľom je uskutočnenie štúdie o vplyve pozitívnych stimulov na predaj výrobkov vyrobených bez využitia detskej práce a o možných dodatočných opatreniach vrátane obchodných; vyzýva Komisiu, aby informovala Európsky parlament o návrhu, realizácii a výsledku tejto štúdie;
42. nalieha na Komisiu, aby navrhla jednotnú metódu na označovanie výrobkov dovážaných do EÚ tak, aby niesli dôkaz o tom, že boli vyrobené bez využívania detskej práce v každom štádiu výrobného reťazca, napríklad označením „bez detskej práce“ na balení daných výrobkov, a aby tak zabezpečila súlad tohto systému s medzinárodnými obchodnými pravidlami WTO;
43. upozorňuje na 4. rozvojový cieľ milénia, týkajúci sa zníženia detskej úmrtnosti, a na 6. rozvojový cieľ milénia, týkajúci sa boja proti HIV/AIDS, malárii a ďalším chorobám, a dôrazne vyzýva Spoločenstvo a ďalších darcov, aby posilňovali verejné systémy zdravotnej starostlivosti v zabezpečovaní nákladovo efektívnych zdravotníckych zariadení pre matky, novorodencov a deti a aby zaradili aj opatrenia zamerané na konkrétne choroby, napríklad aby týmto zdravotníckym zariadeniam poskytovali protimalarické moskytiéry a antiretrovirálne lieky;
44. odsudzuje tlaky vyvíjané na oslabenie politik zameraných na práva v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia, ktorých výsledkom sú prípady neželeného tehotenstva a nebezpečných prerušení tehotenstva u mladých žien, a dôrazne vyzýva EÚ, aby zachovala úroveň finančných prostriedkov pre celú škálu služieb v oblasti sexuálneho a reprodukčného zdravia s cieľom splniť 5. rozvojový cieľ milénia týkajúci sa zlepšenia zdravia matiek;

Štvrtok 19. februára 2009

45. poukazuje na obzvlášť nepriaznivý vplyv zvyšujúcich sa cien potravín na deti a zdôrazňuje potrebu širších stratégií na posilnenie bezpečnosti výživy, čo neznamená len prístup k riadnej výžive, ale tiež prístup k vhodným mikroživinám, vyhovujúcej vode, hygiene a sanitárnym zariadeniam, zdravotnej starostlivosti, primeranej detskej starostlivosti a zdravému prostrediu;
46. uznáva pôsobivý politický rámec EÚ v súvislosti s reakciou na tragédiu detí postihnutých ozbrojeným konfliktom a žiada o zvýšené monitorovacie, osvetové a školiace mechanizmy, aby sa zabezpečilo jeho riadne praktické vykonávanie;
47. domnieva sa, že poradca pre ochranu detí by mal byť súčasťou všetkých misií EBOP, a zdôrazňuje, že školenia pre personál misií EBOP by mali zahŕňať otázky ochrany detí;
48. zdôrazňuje, že programy odzbrojovania, demobilizácie a reintegrácie podporované v rámci misií EBOP by mali zohľadňovať osobitné potreby detí;
49. požaduje, aby sa osobitná pozornosť venovala potrebám nepľnoletých matiek v konfliktoch a v situáciách po ich skončení a dievčat z radov utečencov a vnútorne presídlených osôb, ako aj dievčat, ktoré sa stali obeťami znásilnenia a sexuálneho násillia;
50. vyzýva Komisiu, aby investovala do programov zameraných na prevenciu proti sexuálnemu a rodovo založenému násilliu voči dievčatám a chlapcom a na odozvu naň, vrátane zabezpečenia nástrojov na predchádzanie infekcii vírusom HIV po zasiahnutí, podpory služieb zotavovania a opätovného sociálneho začlenenia a mechanizmov diskretného ohlasovania;
51. zdôrazňuje, že EÚ by mala tiež podporovať opatrenia na prekonanie stigmy a diskriminácie vo forme vylúčenia z ich komunity, ktorou často trpia zraniteľné dievčatá a mladé ženy infikované vírusom HIV, obeť znásilnenia alebo sexuálneho násillia, ženy ktoré majú dieťa následkom znásilnenia alebo podstúpili potrat;
52. upozorňuje na obzvlášť ťažkú situáciu detí nakazených vírusom HIV a detí chorých na AIDS, ako aj detí, ktoré sa v dôsledku AIDS stali sirotami; osobitne odsudzuje znásillňovanie žien a dievčat, ktoré vychádza z viery, že pohlavný styk s pannou môže viesť k vyliečeniu z choroby AIDS, a vyzýva miestne osvetové strediská, aby odstránili tento mylný názor a lepšie tak chránili najmä dievčatá;
53. zdôrazňuje potrebu dodržiavať Dohovor OSN o ochrane práv všetkých migrujúcich pracovníkov a členov ich rodín tak, aby boli zaručené práva detí z rodín migrantov;
54. vyzýva EÚ, aby tematický program v oblasti azylu a migrácie, ktorý je súčasťou nástroja rozvojovej a hospodárskej spolupráce, využila na podporu obzvlášť zraniteľných skupín, ako sú deti migrantov a chudobné deti;
55. vyzýva Komisiu, aby vo svojej vonkajšej činnosti venovala osobitnú pozornosť situácii detí, ktoré sú diskriminované, vrátane detí, ktoré sa dostali do konfliktu so zákonom, a detí pozbavených slobody a umiestnených v uzavretých inštitúciách; zdôrazňuje, že deti by mali mať ľahší prístup k spravodlivosti a špecializovanej pomoci a že na ich vek sa musí počas súdneho konania prihliadať prostredníctvom osobitných ochranných opatrení;
56. vyzýva Radu a Komisiu, aby sa pri vypracovávaní programov pomoci a pri rokovaniach o akčných plánoch v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí s tretími krajinami zaoberali problémom súdneho systému pre mladistvých, pričom budú riešiť nielen otázku ratifikácie príslušných medzinárodných a regionálnych noriem, ale aj ich efektívneho uplatňovania;
57. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby presadzovali koherentnosť politiky pre otázky detí a zohľadňovali práva detí v rámci ďalších významných oblastí politiky, ako sú bezpečnosť, zmena klímy, migrácia a účinnosť pomoci;

Štvrtok 19. februára 2009

58. požaduje, aby sa všetky politiky EÚ s pravdepodobným vplyvom na deti v tretích krajinách dôkladne posudzovali z hľadiska vplyvu na práva detí pred ich prijatím a aby sa aj následne hodnotili; zdôrazňuje, že deti by sa mali považovať za samostatnú a zvláštnu skupinu, keďže nie sú ovplyvnené rovnako ako dospelí;
59. víta iniciatívu začatú v rámci uvedených záverov Rady, ktorej cieľom je lepšie koordinovať a posilniť delbu práce v oblasti práv detí mapovaním existujúcich politík a činností Komisie a členských štátov v pilotných krajinách;
60. vyjadruje znepokojenie nad tým, že stále neboli určené pilotné krajiny, a vyzýva členské štáty, aby úzko spolupracovali s Komisiou s cieľom zaistiť rýchlu implementáciu tohto kroku;
61. vyzýva Komisiu, aby vypracovala postupy, referenčné hodnoty a ukazovatele, ktoré zabezpečia, aby sa nezabúdalo na „zohľadňované“ práva detí, a súhlasí s názorom Komisie, že popri zohľadňovaní práv detí sú potrebné aj osobitné akcie v rámci regionálnych fondov a Európskeho rozvojového fondu, podľa možnosti nie v ťažiskových odvetviach;
62. je presvedčený, že Európsky parlament by mohol zohrávať koordinovanejšiu a systematickejšiu úlohu pri monitorovaní záväzkov EÚ v oblasti práv detí, napríklad prostredníctvom výročnej správy o ľudských právach;
63. navrhuje, aby medziparlamentné zhromaždenia (Spoločné parlamentné zhromaždenie AKT – EÚ, Eurolat, Euro-stredomorské parlamentné zhromaždenie) prizvali detské organizácie hostiteľskej krajiny na svoje zasadnutia, a podporuje vytvorenie medziregionálnych fór mládeže, ako je platforma mladých EÚ – Afrika;
64. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN a spolupredsedom Spoločného parlamentného zhromaždenia AKT – EÚ.

Uplatňovanie smernice 2002/14/ES, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre informovanie a porady so zamestnancami v Európskom spoločenstve

P6_TA(2009)0061

Uznesenie Európskeho parlamentu z 19. februára 2009 o uplatňovaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/14/ES, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre informovanie a porady so zamestnancami v Európskom spoločenstve (2008/2246(INI))

(2010/C 76 E/03)

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 136 až 145 Zmluvy o ES,
- so zreteľom na vyhlásenie hláv štátov z 9. decembra 1989 o Charte základných sociálnych práv zamestnancov Spoločenstva a najmä na jej články 17 a 18,
- so zreteľom na Sociálnu chartu Rady Európy, ktorá bola revidovaná v roku 1996, a najmä na jej článok 21,
- so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, ktorá bola prijatá 7. decembra 2000 v Nice a ktorú slávnostne podpísali hlavy štátov a predsedovia vlád z 27 členských štátov v decembri 2007 v Európskom parlamente, a najmä na jej článok 27,